

Mevrouw Vietsch (CDA)

© M. Sablerolle – Gouda

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de architectentitel (beroepservaring, bij- en nascholingsregeling voor stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten, wijzigingen in verband met de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, alsmede enige andere wijzigingen) (32016).**

De **voorzitter**: Ik vind het heel bijzonder dat onze rijksbouwmeester dit debat bijwoont. Ik heet de minister welkom.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Voorzitter. De Wet op de architectentitel betreft slechts de titelbescherming zoals door de Europese richtlijn verplicht is. De wet betreft geen beroepsbescherming. De CDA-fractie is ook uitdrukkelijk tegen beroepsbescherming. Zij is wel benieuwd naar wat er onder het beroep architect moet worden verstaan, naar welke werkzaamheden een architect verricht en wat zijn rol in het bouwproces is. Zij betreurt het dat de toegezegde notitie van de minister voor WWI nog niet ontvangen is.

De wetswijziging omvat de verhoging van de eisen voor inschrijving, de invoering van gedragsregels en de wijziging van de status van het architectenregister en het personeel. Op deze drie punten ga ik in.

Ten eerste ga ik in op de verhoging van de eisen voor inschrijving. Dat de eis van na- en bijscholing voor alle ingeschrevenen in de toekomst gelijk is, is in de ogen van de CDA-fractie een goede zaak. Discutabel vindt zij de eis van beroepservaring van twee jaar, mede omdat de richtlijn geen beroepservaring voorschrijft en het dus een kop is op Europese regelgeving.

Daarbij rijzen de vragen of er voldoende plaatsen c.q. mentoren zijn en of de architecten die beroepservaring opdoen, gewoon een regulier salaris uitbetaald krijgen of dat er van deze architecten gebruik wordt gemaakt en hun salaris in verband met de opleiding wordt gekort. Voor mijn fractie moeten deze twee kwesties opgelost worden. Deze eisen mogen niet leiden tot marktbescherming van de huidige architecten.

De minister stelt in de nota naar aanleiding van het verslag dat de beroepsorganisatie in een intentieverklaring heeft vastgelegd dat zij stimuleert dat er voldoende mentoren beschikbaar zijn en dat zij bevordert dat afgestudeerden in het kader van de beroepservaring als volwaardig werknemers zullen worden aangesteld. Dat vindt de CDA-fractie toch enigszins een wankele toezegging. Daarom hebben wij een amendement ingediend om over vijf jaar te evalueren of de ingeschreven architecten inderdaad meewerken. Indien dat niet het geval blijkt te zijn, moet in onze ogen de eis van de beroepservaring vervallen.

De heer **Van Leeuwen** (SP): Ik heb met aandacht dat amendement op stuk nr. 13 gelezen en ik ben het er helemaal over eens dat die evaluatie er moet komen, maar de conclusie in de toelichting dat maar gelijk de hele opleiding moet worden geschrapt als er niet voldoende mentoren zijn, vind ik wel een beetje kort door de bocht. Heeft het CDA geen andere ideeën hoe je dan wel die oplossing kunt vinden voor die beroepspraktijkervaring?

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Zoals wij al gezegd hebben, is dit in onze ogen niet verplicht volgens de Europese richtlijn, dus het is extra regelgeving. Over de vraag wat de meerwaarde daarvan is, zijn ook in de praktijk vele discussies en deskundigen bezig. Het gaat hier alleen om de architectentitelbescherming en dus niet om de beroepsbescherming. Daarom zeggen wij dat wanneer de beroepsgroep zelf zorgt dat er een tekort komt en dus ook verhindert dat voldoende mensen zich architect mogen noemen, moet worden heroverwogen of deze procedure nog wel kan worden gehandhaafd. Dus is het voor ons een behoorlijke stok achter de deur om te zorgen dat er inderdaad meegewerkt wordt.

De heer **Van Leeuwen** (SP): Mevrouw Vietsch zegt nu dat er dan moet worden heroverwogen. Dat vind ik ook prima, maar in de toelichting staat dat in dat geval de beroepservaringsperiode uit de wet moet worden geschrapt. Ik vind het nogal een vergaande stap om dat nu al vast te leggen voor een evaluatie die over vijf jaar gaat plaatsvinden.

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Ik wil best het woord ″moet″ vervangen door ″kan″. Ik neem aan dat u daarmee tevreden zou kunnen zijn. Dan laten wij inderdaad de keuze over vijf jaar naar aanleiding van de evaluatie, maar ik vind het wel heel belangrijk om te constateren dat het gewoon weg moet als het niet werkt.

Het tweede punt is de invoering van gedragsregels. De Raad van State heeft aangegeven dat gedragsregels niet thuishoren in deze wet. Die mening delen wij en daarom zijn wij niet gelukkig met artikel 27aa. In dit artikel is aangegeven dat een architect in een offerte moet aangeven wat zijn deskundigheid en vakbekwaamheid is en welke bij- en nascholingsactiviteiten hij heeft verricht. Onder andere door de wijze van aanbesteden van een opdrachtgever en omdat deze eis onvoldoende rekening houdt met architecten in dienstverband moet volgens mij het woord ″desgevraagd″ worden toegevoegd. Dat is ook conform het huidige artikel 27a en het aangenomen

Vietsch

amendement-Vietsch c.s. van 25 februari 2008. Omdat een deel van de ervaring, deskundigheid en nascholing geheel niet relevant kan zijn voor een opdracht en daardoor de aanbesteding ten onrechte kan beïnvloeden, namelijk doordat een architect te veel kennis op een ander vlak heeft, wil ik eveneens het woord "relevant" toevoegen.

In artikel 27aa is ook de beroepsaansprakelijkheid opgenomen. Dit roept de vraag op waarvoor de architect aansprakelijk is en voor welk bedrag. Beide hangen af van contracten waarbij normaal gesproken een verzekering vermeld wordt. Of er een beroepsaansprakelijkheidsverzekering is, is dus overbodig in de wet en hoort ook niet thuis in de wet over titelbescherming. Vandaar dat wij op dit punt ook een amendement hebben ingediend. De melding aan derden in artikel 27aa betreft een gedragsregel, die volgens de Raad van State niet in deze wet thuishoort. Het is beroepsbescherming en geen titelbescherming.

Bovendien kan deze melding in strijd zijn met de wens van de opdrachtgever. De opdrachtgever kan in het kader van auteursrechten de plicht hebben om aan de architect van een gebouw aan te geven dat het gebouw gaat worden verbouwd. Het is overigens niet altijd mogelijk omdat soms de derde onbekend is. Ook hierop hebben wij een amendement ingediend.

Het laatste punt is de wijziging van de status van het architectenregister en het personeel. De Stichting Bureau Architectenregister is een zelfstandige stichting. De Raad van State geeft aan dat kan worden volstaan met de huidige organisatiestructuur. De minister geeft in de nota naar aanleiding van het verslag aan dat deze omzetting op publiekrechtelijke grondslag voortkomt uit het kabinetsstandpunt over het rapport Een herkenbare staat, investeren in de overheid. In verband hiermee kan de CDA-fractie instemmen met de genoemde wijziging.

Naar aanleiding van de vragen over het bestuur heeft de minister aangegeven dat zij een bestuurslid wil benoemen op voordracht van de beroepsorganisatie en een tweede bestuurslid dat wel is ingeschreven, maar geen lid is van de beroepsorganisatie. De CDA-fractie vraagt de minister waarom gekozen wordt voor afvaardiging naar beroepsgroeporganisaties in een bestuur in plaats van het laten kiezen van een bestuurslid door ingeschrevenen. Ook de verdeling in een interieurarchitect, een stedenbouwkundig of landschapsarchitect lijkt mij logischer dan een onderverdeling in mensen die lid zijn van een beroepsorganisatie en mensen die geen lid zijn. Kan de minister dit toelichten?

□

De heer **Van Leeuwen** (SP): Voorzitter. Architectuur, ofwel: de moeder der kunsten. Ik heb mij altijd afgevraagd wie dan wel de vader zou zijn: de fantasie, de eeuwige roem of misschien wel het geweten? Ik ga onder verwijzing naar een uitspraak van Kloos voor dat laatste. Want er rust nogal een zware, verantwoordelijke taak op de schouders van hen die het aanzien van ons land bepalen, en dan niet voor eventjes, maar voor decennia en vaak ook voor eeuwen. Dat kan niet anders dan een gewetensvolle klus zijn. Goed dus dat er eisen gesteld worden aan degenen die dat vak uitoefenen.

De Wet op de architectentitel ziet hierop toe. De SP onderschrijft het belang van deze wet en is blij met de brede ondersteuning die de wet in het beroepsveld gekregen heeft. Het doel, een betere bescherming van de consument en bevordering van de kwaliteit van de gebouwde en landschappelijke omgeving, wordt bereikt door verbetering van de vakbekwaamheid van architecten, stedenbouwkundigen en landschaps- en interieurarchitecten middels een beroepservaringsperiode en het verplicht stellen van na- en bijscholing. Dat laatste is door een amendement van de SP-fractie geregeld en niet meer aan een maximum aantal uren gebonden.

De hele operatie – mevrouw Vietsch gaf het al aan – staat of valt met de bereidheid van de ingeschreven beroepsbeoefenaars om als mentor op te treden. Ik vraag de minister of zij kan aangeven of hiervoor voldoende animo is. Zo niet, wat dan?

Met "onze minister" wordt in de wet de minister van VROM bedoeld. Zij gaat over architectuur en stedenbouw en heeft vanwege de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen een vinger in de pap bij het uitvoeren van taken van de Stichting Bureau Architectenregister. Verder heeft de minister van Justitie ermee te maken, doet de minister van OCW de binnenhuisarchitectuur en bemoeit de minister van LNV zich met de tuin- en landschapsarchitectuur. Ook de bekostiging van nadere taken en eisen is over al deze ministeries verdeeld. Wij kunnen het nog ingewikkelder maken. Door de minister van Defensie zijn er nadere regels te stellen ten aanzien van militaire terreinen, door de minister voor WWI ten aanzien van achterstandswijken, door de minister van EZ ten aanzien van bedrijventerreinen en door de minister van V en W ten aanzien van kunstwerken, u weet wel: bruggen en viaducten.

Voormalig rijksadviseur Jo Coenen onderstreepte de noodzaak voor bij- en nascholing door het bouwproces te vergelijken met een orkest dat zit te jammen zonder een echte leider. Die vergelijking kunnen wij doortrekken naar hoe het ministerieel geregeld is. Uiteraard is het nooit weg dat alle ministers doordrongen zijn van het belang van een kwalitatief goede gebouwde en landschappelijke leefomgeving, maar ik vraag de minister nadrukkelijk hoe het zit met afstemming en regie. Na het debat met minister Verburg over het uitponden van campings waar zij nog nooit van gehoord had, heb ik hier volgens mij alle reden toe.

De minister heeft besloten de lex silencio positivo alsnog van passing te verklaren op de inschrijving in het architectenregister. Als de Stichting Bureau Architectenregister niet binnen de gestelde termijn een besluit heeft genomen over een versoepelde inschrijving, wordt deze automatisch van rechtswege verleend. Wat is die termijn overigens, vraag ik de minister. Zowel vanwege de bescherming van de consument als vanwege de bevordering van de kwaliteit van de gebouwde en landschappelijke omgeving moeten wij ervan uit kunnen gaan dat de ingeschrevenen in het register vakbekwaam zijn. De mogelijkheid dat een inschrijving van rechtswege verleend is, doet hieraan afbraak volgens de SP. Wij zijn dan ook van mening dat de lex silencio niet past bij het register. Ik overweeg hierover een motie in te dienen, maar ik wacht eerst de reactie van de minister af.

Tot slot. Wij zien dat opdrachtgevers, steden en gemeenten hun verantwoordelijkheid overdragen aan projectontwikkelaars en beleggers. Jo Coenen constateert dat zij de dagelijkse praktijk onderbrengen bij praktisch ingestelden en dat door deze werkwijze het bouwkunstige verdampt. Bij het debat over de nota Een cultuur van ontwerpen hebben wij het ook gehad over de

kunst van het opdracht geven. Immers, om Le Corbusier te citeren, wij mogen nooit vergeten dat het lot van steden wordt beslecht op het stadhuis. De SP is er voorstander van dat er bijvoorbeeld onder de bezielende leiding van het College van Rijksadviseurs een praktijkervaringscursus voor publiek opdrachtgeverschap komt en dat de lokale welstandscommissies worden omgevormd tot Commissies Ruimtelijke Kwaliteit, met daarin in ieder geval een paar leden die ingeschreven staan bij het register van de SBA.

□

Mevrouw **Neppérus** (VVD): Voorzitter. Over de bescherming van de titel van architect heeft, zo valt in de historie te lezen, heel wat discussie plaatsgevonden. Heel wat rijksbouwmeesters hebben zich erover gebogen. Ongeveer twee jaar geleden hebben wij in deze Kamer gesproken over de Europese richtlijn op dat gebied. Daarmee is de discussie natuurlijk eigenlijk min of meer afgerond.

De VVD heeft zich toen afgevraagd of Europa zich daarmee moet bemoeien. Is dit nu typisch een terrein voor Europa? Maar ik geef meteen toe – anders zal de minister dat straks opmerken – dat de stappen daartoe al door het vorige kabinet waren genomen. Het wetsvoorstel voor de implementatie van de richtlijn is met algemene stemmen aangenomen. Dit is daarvan een gevolg. Wel zal ik nog kijken naar enkele amendementen van mevrouw Vietsch om na te gaan of wij nog iets extra moeten doen. Ik wacht ook de reactie van de minister op de amendementen af.

Wij hebben het dus over Europa en over vrij verkeer van diensten. In verband daarmee zit ik nog met het volgende. In de memorie van toelichting en de nota naar aanleiding van het verslag kwam ik tegen dat bijvoorbeeld een Engelse architect zich zou kunnen inschrijven in het Nederlandse register. Zijn diploma zou dan ook geldig zijn in het andere land. Is dat zo? Werkt dat ook beide kanten op zo? Als die Engelse architect, om hetzelfde voorbeeld weer te nemen, zich wil inschrijven voor een opdracht, moet hij dan ingeschreven staan in het Nederlandse register of is een inschrijving in Engeland, in zijn eigen land, ook geldig in Nederland? Dat is mijn kernvraag op dit gebied.

□

De heer **Boelhouwer** (PvdA): Voorzitter. Uit onderzoek is gebleken dat handhaving van de vakbekwaamheid van architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten bijdraagt aan een hoogwaardige dienstverlening. Dit past in het streven naar een innovatieve, concurrerende en ondernemende economie. Dit zijn grote woorden, maar het is wel wat in het wetsvoorstel dat wij vandaag behandelen op uitstekende wijze geregeld wordt.

Het traject dat vandaag wordt afgerond heeft ongeveer twaalf jaar geduurd. Het is goed dat dit traject vandaag tot een eind komt. Het voorliggende wetsvoorstel beoogt het versterken van de waarborgen voor een vakbekwame beroepsuitoefening van architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten. Het is voor het eerst dat dit onderscheid zo duidelijk in wetgeving terechtkomt. Dat is goed. We zijn het er ook mee eens dat de eis wordt gesteld van het opdoen van twee jaar beroepservaring voordat een persoon zich kan inschrijven in het architectenregister.

De Partij van de Arbeid is zeer tevreden en is zeer te spreken over het resultaat dat voorligt. Er is veel denkkracht in gestopt door veel mensen, van wie een deel dit debat ongetwijfeld zal volgen. Zij hebben veel overleg gevoerd en vergaderd, waaraan zij veel tijd hebben besteed. Wij zijn daar blij mee. Voor het eerst wordt er een basis gelegd onder de vier afzonderlijke disciplines die zich op het terrein van de architectuur bewegen. Ook het opdoen van ervaring is geregeld via een tweejarig beroepservaringstraject. Ook dat is nu eens op een goede manier weggezet. Daarvoor heb ik alle waardering. Ook heb ik er waardering voor dat de architectensector over zijn eigen schaduw heeft kunnen stappen en dat men elkaar gevonden heeft bij hetgeen vandaag voorligt. Heel veel complimenten en waardering. Ik hoop dat dit een verbetering betekent van de wijze waarop architecten in Nederland werkzaam zijn.

De vergadering wordt van 14.23 uur tot 14.30 uur geschorst.

□

Minister **Cramer**: Voorzitter. Ik dank de Kamerleden voor hun inbreng in eerste termijn. Wij hebben het over het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de architectentitel. Dat is om drie redenen een belangrijk onderwerp. Ten eerste is er in de beroepsgroep een toenemende complexiteit van de vraagstukken waarmee architecten te maken hebben. Ten tweede vindt er een internationalisering plaats en is het van belang dat de positie van onze architecten in de internationale wereld bekrachtigd blijft en versterkt. Ten derde vindt er een verwetenschappelijking plaats van het universitaire architectuuronderwijs. Het is van groot belang dat juist naast die meer wetenschappelijke kennis ook praktijkkennis wordt opgedaan, waarmee de architect ook in de praktijk zijn beroep goed kan uitoefenen. Die drie factoren maken dat wij nu dit wetsvoorstel in de Kamer bespreken. Ik zal eerst een zeer beperkt aantal vragen beantwoorden en dan meteen ingaan op de amendementen.

Mevrouw Vietsch had verschillende vragen. In de eerste plaats vroeg zij waarom de bestuursleden niet door de beroepsgroep worden gekozen. De hele organisatie zal nu onder de zbo-structuur gaan vallen, met name de Stichting Bureau Architectenregister. De benoeming van het bestuur geschiedt op basis van de zbo-wet alleen door mij, de minister. Het is niet mogelijk om dat door de ingeschrevenen te laten doen. Wat is de situatie? Ik benoem zelf rechtstreeks de voorzitter. De beroepsorganisaties kunnen op voordracht ook een lid als bestuurslid aanwijzen. Het derde bestuurslid wordt via een openbare procedure door de niet-georganiseerden aan mij voorgedragen. Dan zijn er drie bestuursleden en ik geef er uiteindelijk mijn fiat aan. Deze procedure hanteren wij ook in andere zbo-contructies als te doen gebruikelijk.

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Mijn vraag was natuurlijk waarom wij dat onderscheid maken tussen georganiseerden en niet-georganiseerden die ingeschreven staan. Waarom kijken wij niet meer naar de beroepsgroepenvertegenwoordiging? Een tuinarchitect is echt wat anders dan een gewone architect of een interieurarchitect. Er

kunnen in de regelingen dus bepaalde eigenschappen spelen waarbij je een bestuurslid aanwezig wilt hebben. Waarom kiest de minister daar niet voor?

Minister **Cramer**: Door deze aanpak is iedereen vertegenwoordigd. Niet-georganiseerden zouden anders geen plaats hebben en dat is ook een belangrijke groep. Daarom hebben wij voor deze aanpak gekozen.

Een andere vraag van mevrouw Vietsch was of dit alles in strijd is met Europese regelgeving. Dat is het niet. Mevrouw Vietsch heeft ook gevraagd naar de beroepservaringsperiode. Hoe kan er in verband met de economische crisis en in het algemeen een goede werking uitgaan van de intentieverklaring van de beroepsorganisaties van 22 september 2009? Zullen er nog voldoende plaatsen beschikbaar zijn om beroepservaring op te doen? Ook de heer Van Leeuwen vroeg of er wel voldoende plaatsen beschikbaar zijn. De essentie van het doorlopen van de beroepservaring is niet gelegen in het aantal plaatsen dat beschikbaar is, maar in de kennisoverdracht die tussen ervaren en onervaren architecten plaats moet vinden. Juist voor deze kennisoverdracht is onafhankelijk van de huidige economische situatie de intentieverklaring van belang. In de intentieverklaring van 22 september 2009 geven de beroepsorganisaties aan dat zij zich echt zullen inspannen voor de beschikbaarheid van mentoren voor het begeleiden van jonge architecten. Datzelfde geldt voor jonge architecten die een eigen bureau oprichten.

Nu kunt u zich natuurlijk afvragen of het dan ook gebeurt. De beroepsgroep heeft heel nadrukkelijk die intentie uitgesproken en heeft er zelf ook baat bij dat de eigen leden, zeker de volgende generaties, goed worden opgeleid. Ik heb dat zelf gemerkt toen ik het boekwerk "WAT" in ontvangst nam van de voormalige rijksbouwmeester Jo Coenen. In de groep van de aanwezige opgeleiden werd heel nadrukkelijk gezegd dat de belangstelling in het veld voor hun training, de betrokkenheid van de beroepsgroep, van groot belang was. Iedereen is het erover eens dat dit moet gebeuren. Misschien moet ik dat nog even nadrukkelijk zeggen. Voor deze wet is de steun in het veld zeer, zeer breed. Meestal ontvang ik brieven ter voorbereiding van AO's of plenaire behandelingen. Ik heb geen brief ontvangen van mensen die een probleem hadden of die zeiden: dat kunnen wij niet leveren. Met andere woorden, als deze beroepsgroep zelf de intentie uitspreekt dat zij die plaatsen gaat organiseren, ga ik ervan uit dat zij deze uitspraak gestand doet.

De heer **Van Leeuwen** (SP): Het is goed om er vertrouwen in te hebben. Dat is prima, want anders hoef je er niet aan te beginnen. Er werd in het interruptiedebatje gesproken over de evaluatie over vijf jaar. Als het om de mentoren gaat, is het dan niet zinnig om continu de vinger aan de pols te houden om, als blijkt dat het er te weinig zijn of dat er om welke reden dan ook geen animo is, andere slimme trucs te kunnen verzinnen om in ieder geval aan die beroepspraktijkervaring te voldoen?

Minister **Cramer**: Mijn ervaring met deze beroepsgroep is dat die zeer goed georganiseerd is, meteen signalen afgeeft en zelf corrigerend optreedt. De Stichting Bureau Architectenregister en al die beroepsorganisaties kunnen daarbij een rol spelen. Ik ga ervan uit dat deze beroepsgroep zelf de problemen weet op te lossen.

De heer **Van Leeuwen** (SP): Ik heb het niet zozeer over de verantwoordelijkheid van de beroepsgroep en het bureau, maar ik heb het over uw verantwoordelijkheid, ook voor het functioneren en het uitvoeren van de taken van de SBA. Ik denk dat het voor u van belang is om bijna van jaar tot jaar te weten of het allemaal werkt. Daar doel ik op: niet elk jaar een evaluatie, maar specifiek op dit punt de vinger aan de pols.

Minister **Cramer**: Een zbo heeft natuurlijk ook de plicht om elk jaar verslag te doen van de werkzaamheden. Als er een probleem op dit terrein is, komt dat zeker in het jaarverslag aan de orde en zullen zij mij zeker berichten. Als het van belang is, onderneem ik natuurlijk actie om dat probleem op te lossen. Maar aangezien de beroepsgroep van architecten goed georganiseerd is, vermoed ik dat zij zeer goed in staat is om zelf aan de bel te trekken en actie te ondernemen.

Mevrouw Neppérus heeft gevraagd of een architect met deze nieuwe wet in de hand naar een ander land kan gaan en of die titel ook daar geldig is. Ik kan heel kort zijn: het antwoord is ja.

Mevrouw **Neppérus** (VVD): Ter verheldering. Iemand die in het Nederlandse register staat ingeschreven, kan gewoon inschrijven voor opdrachten in Engeland?

Minister **Cramer**: Ik zal het toelichten. Het wetsvoorstel biedt geen belemmeringen om in het buitenland als architect zijn werkzaamheden onder de titel architect te verrichten. Voor de uitwisseling tussen Europese lidstaten geldt de richtlijn erkenning beroepskwalificaties en de bepalingen die daarin zijn opgenomen.

Mevrouw **Neppérus** (VVD): Dat is helder. Dank u.

Minister **Cramer**: Ik ga over naar de amendementen, te beginnen met het amendement op stuk nr. 10, dat voorstelt om in artikel 27aa toe te voegen "desgevraagd" en "relevante". Het woord "desgevraagd" wil zeggen dat de informatie alleen op verzoek van de opdrachtgever wordt verstrekt. Door toevoeging van "relevant" komt er te staan: "alleen relevante informatie over deskundigheid en vakbekwaamheid". Mijn reactie hierop is als volgt. Toevoeging van "relevant" is wat mij betreft akkoord, want het gaat natuurlijk om relevante informatie over deskundigheid en vakbekwaamheid en niet over andere zaken. Toevoeging van "desgevraagd" wil ik duidelijk ontraden. Ik realiseer mij heel goed dat mevrouw Vietsch in een eerder amendement "desgevraagd" had laten opnemen. Wij hebben de volgende ervaring met de al geldende regeling van bij- en nascholing uit de vakgroep. Als "desgevraagd" in de tekst blijft staan, wordt dat aangevoeld als niet-urgent of eigenlijk als een wassen neus. Met andere woorden, je verzwakt de positie van de consument. Dat is nu precies wat wij niet willen. Als je de informatie alleen maar desgevraagd geeft, wordt de consument onvoldoende tegen de beroepsgroep beschermd.

Mevrouw **Vietsch** (CDA): De Raad van State geeft juist aan dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de titelwet en de consumentenwet, omdat dat andere

wetten zijn die andere organisaties behoeven. Daarom vind ik het niet van toepassing dat in een titelbeschermingswet een argument in de zin van consumentenbescherming wordt gebruikt. Daarnaast geldt dat de administratieve lasten zo veel mogelijk moeten worden beperkt. Wanneer altijd alle informatie moet worden opgestuurd, worden de architecten met veel administratieve lasten opgezadeld, terwijl wij dat in de huidige wet niet nodig vonden.

Minister **Cramer**: Dit is een heel belangrijk punt. De informatieplicht maakt onderdeel uit van het voorstel tot wijziging van de Wet op de architectentitel. Daarmee beogen wij de consumenten beter te beschermen. De informatieverplichting ziet alleen op de relatie tussen opdrachtgever en architect. Het gaat om informatie die voor iedere consument van essentieel belang is voordat hij als opdrachtgever een relatie met een architect aangaat. Die informatie kan zaken betreffen als de aanwezigheid van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en informatie over de vakbekwaamheid van de architect. Deze informatieplicht bevordert dat de architect die om een offerte wordt gevraagd, de opdrachtgever hierover informeert. De niet-professionele opdrachtgever hoeft niet altijd op de hoogte te zijn van wat relevante informatie is, maar de professionele architect is daar natuurlijk juist wel zeer in geïnteresseerd en heeft daar ook kennis van zaken over. De essentie is dat het voorstel tot wijziging van de Wet op de architectentitel zowel de architect als de consument bescherming biedt bij de wederzijds gemaakte afspraken. Als dat niet wordt vastgelegd, is het veel moeilijker om de zaak goed te regelen.

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Hoe ziet de minister dit in het kader van de aanbesteding? Een architect kan meedoen aan de Europese aanbesteding, en dan moet hij volgens deze wet allerlei informatie geven die niet gevraagd wordt, en dus ook niet kan worden ingevoerd in de aanbestedingsprogramma's. Daarmee krijgt hij een conflict tussen de Aanbestedingswet, de consumentenbescherming, geregeld in een andere wet, en deze Titelbeschermingswet. Je haalt dus drie wetten door elkaar, waarvoor eigenlijk geldt dat het beter afzonderlijk kan worden geregeld.

Minister **Cramer**: Het is juist van essentieel belang dat een architect relevante informatie verstrekt over zijn bekwaamheid, maar ook over zijn wel of niet verzekerd zijn. Dat dossier brengt niet veel administratieve lasten met zich mee, want het is bij wijze van spreken gewoon je cv. Iedereen heeft in de computer zijn of haar cv zitten, dus daar heb je niet veel werk aan. Het beschermt de consument en de architect, aangezien de verhoudingen veel beter zijn. Anders is dat onduidelijk. Nogmaals, in de sector leeft breed dat de ervaringen met bij- en nascholing leren dat het van groot belang is dat dat punt er desgevraagd kan worden uitgehaald. Als dat niet gebeurt, lijkt het alsof dat punt niet van belang is, terwijl het dat wel is.

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Als het een cv is, heb ik daar geen bezwaar tegen. Maar het gaat erom dat we een urenstaat moeten bijhouden vanaf het moment dat iemand zich architect mag noemen. Die hele urenstaat moet nu verplicht worden meegestuurd bij elke opdracht. Dan praten we dus over administratieve lasten, die ik overbodig vind. Niemand zit daarop te wachten.

Minister **Cramer**: Het is van belang om goed af te spreken wat relevant is. Zoals u het nu interpreteert, is het de vraag hoe dat in elkaar zit. Vorige keer hebben we gediscussieerd over de administratie, waarop ik liever niet wil terugkomen. Ik ontraad dit amendement. De indruk wordt namelijk gewekt dat wat daarin wordt genoemd op verzoek van een opdrachtgever kan gebeuren, terwijl het in het verkeer vanzelfsprekend moet zijn dat die informatie meegestuurd wordt bij het indienen van een offerte.

Mevrouw Vietsch had nog een ander amendement, namelijk dat op stuk nr. 11. Daarin wordt voorgesteld om in artikel 27aa de dekking van de door de architect te verrichten werkzaamheden door een beroepsaansprakelijkheidsverzekering te schrappen. De beroepsaansprakelijkheidsverzekering hoort juist wel thuis in deze wet. De wet is zo geschreven dat het niet verplicht is. Wat erin staat, is dat het een onderdeel van de informatieplicht is. Dat is belangrijk omdat een opdrachtgever moet weten of deze persoon wel of niet verzekerd is. Ook dat is een onderdeel van de basisinformatie die je bij het verstrekken van een offerte onder ogen moet zien. 99% van de architecten ziet het belang in van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering, en heeft die ook al standaard afgesloten. Bureaus die lid zijn van de BNA verplichten zich een dergelijke verzekering af te sluiten. Roept dit veel weerstand op binnen de beroepsgroep zelf? Men vindt het vanzelfsprekend dat men dat doet, want daardoor staat men zelf, als er iets misgaat, sterker.

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Het is niet gezegd dat een beroepsaansprakelijkheidsverzekering altijd de hele aansprakelijkheid dekt. Het geeft ons inziens een vals gevoel van veiligheid, want iemand kan zich voor € 1 verzekeren voor beroepsaansprakelijkheid, en de rest wordt niet gedekt door de verzekering. Hij kan deze vraag dan wel bevestigend beantwoorden. Over de afhandeling van de schade is dan niets gezegd. Kortom, dit geeft een vals gevoel van veiligheid voor de consument.

Minister **Cramer**: Voor het dekken van de beroepsaansprakelijkheid zijn standaardverzekeringen. De mensen in het veld zijn daarmee allen bekend. In Nederland zijn wij niet de enigen die het van belang vinden dat een beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt meegenomen in zo'n wet. Dat gebeurt bijvoorbeeld in Engeland ook. Ik ontraad om die reden het amendement op stuk nr. 11.

Het amendement op stuk nr. 12 van mevrouw Vietsch en de heer Boelhouwer beoogt in artikel 27aa te schrappen de volgende zinsnede: "alsmede over diens rechten en plichten jegens een derde, ingeval die derde het werk heeft ontworpen waarop de offerte betrekking heeft of werkzaamheden heeft gestaakt die blijkens de offerte dienen te worden hervat". Ik heb zelf de indruk dat hier sprake is van een misverstand. Daarom wil ik eerst een toelichting geven voordat ik een oordeel geef over het amendement. Het gaat hierbij namelijk niet om een melding aan derden maar om een melding aan de opdrachtgever over de rechten en de plichten van de architect jegens een derde. Dat is in dit geval de oorspronkelijke architect die ook in deze formulering

wordt genoemd. Het is namelijk mogelijk dat de architect zich heeft gecommitteerd aan een gedragscode, bijvoorbeeld een gedragscode van een beroepsorganisatie, waardoor deze architect verplichtingen heeft jegens een derde. Het is relevant dat de opdrachtgever van deze rechten en plichten op de hoogte wordt gesteld, aangezien er dan duidelijkheid is over de vraag of er beperkingen zijn ten aanzien van de dienstverlening van deze architect. Als deze toelichting niet begrepen of ondersteund wordt, ontraad ik dit amendement.

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Als een architect zo'n binding heeft met bijvoorbeeld zo'n beroepsgroep, dan is het toch in strijd met de mededingingsregels die aangeven dat je als beroepsgroep geen algemene afspraken mag maken?

Minister **Cramer**: Het gaat hierbij niet om een onderlinge afspraak. Het gaat om de openheid van zaken waarbij een oorspronkelijk architect mogelijk informatie heeft die van belang is voor de architect die uit gaat voeren als het gaat om de nieuwe offerte. Het heeft dus niets te maken met onderlinge afspraken of dat soort dingen. Het is alleen bedoeld om voldoende informatie te hebben over eerdere afspraken die zijn gemaakt en de codes waaronder dat gebeurd is. Als mijn interpretatie niet wordt onderschreven door de indieners, ontraad ik, zoals gezegd, dit amendement.

Verder ligt er nog een amendement van mevrouw Vietsch over een evaluatie over vijf jaar. Ik omarm de suggestie voor het opnemen van een evaluatiebepaling in het wetsvoorstel. Waar het gaat om het aantal jaren zou ik de termijn liever op zeven jaar gesteld zien dan op vijf jaar, omdat je dan gewoon net wat meer ervaring hebt kunnen opdoen en je daadwerkelijk wat meer kan zeggen over de situatie. Als het wetsvoorstel zoals gepland in 2011 in werking treedt en de beroepservaringperiode, zoals gepland, in 2015 zal gaan gelden, zal op grond van het amendement in het eerste jaar van de beroepservaringsperiode al moeten worden geëvalueerd. Dit kan dan niet echt een representatief beeld opleveren. In het wetsvoorstel is namelijk bepaald dat de beroepservaringperiode pas drie jaar na het jaar waarin het Bureau Architectenregister daarvoor regels heeft vastgesteld, gaat gelden. Dit staat in artikel I, onderdeel M van het wetsvoorstel. Dat is het nieuwe artikel 12d, tweede lid. De planning is dat de beroepservaringsregels in 2012 van kracht worden. Als ik uitreken hoeveel tijd wij nodig hebben, is het dus realistischer en vele malen beter om zeven jaar als moment van evaluatie in de wet op te nemen. Als de Kamer akkoord gaat met deze wijziging van vijf jaar naar zeven jaar, ben ik zeker bereid om dit amendement aan te nemen.

De heer **Van Leeuwen** (SP): Over te nemen.

Minister **Cramer**: Ja, ik zocht even naar het woord. Sorry.

De heer **Van Leeuwen** (SP): Mevrouw Vietsch gaat over de tekst. Ik niet, maar de minister gaat dus ook akkoord met de laatste zin van de toelichting: als uit de evaluatie blijkt dat de beroepservaringperiode niet lukt, moet er een wetsvoorstel komen om dat hele verhaal te schrappen.

Minister **Cramer**: Uit de woordenwisseling tussen de heer Van Leeuwen en mevrouw Vietsch heb ik begrepen dat er sprake was van "kan" en "moet". "Kan" geeft wat meer ruimte om te bezien wat er moet worden veranderd. "Moet" is zo definitief gesteld dat ik graag zou zien dat de kanbepaling wordt opgenomen.

Mevrouw **Vietsch** (CDA): U zegt dat u het amendement wilt overnemen. Betekent dit dat u op dit punt met een nota van wijziging komt? Of moet dit amendement ingediend worden en moet daarover gestemd worden?

Minister **Cramer**: Ik kan een nota van wijziging mee laten lopen, maar misschien gaat het zelfs nog sneller als u een amendement indient.

De **voorzitter**: Mevrouw Vietsch, dan zou u uw amendement moeten wijzigen. In dat geval blijft het op uw eigen naam staan. In het andere geval is uw naam uit de wetsgeschiedenis. Dat moet u dus maar afwegen. Daar ligt de minister niet wakker van.

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Ik vind het eervol om genoemd te worden bij de wetgeving inzake de Wet op de architectentitel, maar ik heb nog genoeg amendementen over om mij daar niet druk over te maken.

De **voorzitter**: U gaat er dus mee akkoord dat de minister dit overneemt. Dat moet dan ook gelden voor de andere indieners.

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Ik ga ermee akkoord dat de minister een nota van wijziging maakt. Ik wil wel dat die er is voordat er gestemd wordt, want anders dien ik dat amendement alsnog in. Vandaar dat ik die vraag aan de minister stelde.

De **voorzitter**: Minister, u moet dus kiezen of u een nota van wijziging indient of niet.

Minister **Cramer**: Ik dien zo snel mogelijk een nota van wijziging in.

De heer **Van Leeuwen** (SP): Ik wil van mevrouw Vietsch of van de minister graag duidelijkheid over "kan" en "moet", want het blijft nu zweven. Als uit de evaluatie blijkt dat de beroepservaringsperiode niet werkt, gaan wij die dan helemaal schrappen, zoals voorgesteld wordt in de toelichting? Of gaan wij dan kijken naar een andere zinnige oplossing?

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Ook op dat punt ben ik een pragmatica. Als het geschrapt zou moeten worden vanwege deze overweging en als de Kamerleden in de toekomst besluiten om dit toch op een andere manier in te voeren, doen zij dat. In dat opzicht wil ik best niet zeggen dat het nu geschrapt moet worden. De betaling en het aantal opleidingsplaatsen zijn gewoon twee overwegingspunten die meegenomen moeten worden in de evaluatie. Dan laat ik het aan onze toekomstige collega's over wat zij daar precies mee doen, want dat is gewoon hun bevoegdheid.

Minister **Cramer**: In reactie op beide Kamerleden: ik dien een nota van wijziging in en ik zal in het licht van datgene wat mevrouw Vietsch zojuist heeft gezegd en

Mevrouw Cramer, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

© M. Sablerolle – Gouda

van datgene wat daarvoor door de heer Van Leeuwen is ingebracht, een formulering kiezen die daarbij aansluit. Daarbij zal ik zeven jaar als termijn noemen. Ik maak daarbij wel de opmerking dat het langer duurt als ik een nota van wijziging moet schrijven. Er is ons veel aan gelegen om het zo snel mogelijk te doen, dus dat is wel de overweging. Ik kijk vriendelijk naar mevrouw Vietsch en herhaal de woorden van de voorzitter, zodat die in de annalen voorkomen. Voor de snelheid van wetgeving lijkt het mij een goed idee als niet wij die wijziging formuleren, maar mevrouw Vietsch. Ik heb echter gezegd dat ik bereid ben om het te doen als mevrouw Vietsch geen gewijzigd amendement indient.

De **voorzitter**: Zal mevrouw Vietsch een gewijzigde versie indienen?

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Ik zal een gewijzigd amendement indienen. Ik hoop dat mijn collega's mij daarin zullen steunen.

De **voorzitter**: Er wordt geknikt.

De minister is aan het einde gekomen van haar betoog. Daar kijk ik van op, net als een aantal anderen.

De heer **Van Leeuwen** (SP): Ik zat vol spanning te wachten op de reactie van de minister over de lex silencio, waar ik vragen over gesteld heb. Ik heb ook vragen gesteld over de regie en de aansturing. Ik zou het vervelend vinden om in tweede termijn dezelfde vragen te stellen.

Minister **Cramer**: Ik meende dat ik alle vragen had beantwoord. Op de vraag op welke termijn de lex silencio positivo kan worden ingevoerd, moet ik het antwoord schuldig blijven. Ik stel voor dat ik de Kamer daarover zo spoedig mogelijk, binnen een week, schriftelijk zal informeren.

Ik heb met zeer veel interesse geluisterd naar de inbreng van de heer Van Leeuwen. Het begin van zijn betoog was heel mooi; daarin gaf hij aan wat het belang is van de architectuur en van de architecten als beroepsgroep. Zijn vraag over het mentorschap heb ik al beantwoord. Verder sprak de heer Van Leeuwen over de afstemming tussen de verschillende ministeries en bewindspersonen over de uitvoering van taken, het orkest, het goed afstemmen en het houden van de regie. Ik heb dit alles tot mij genomen en ik beschouw mijzelf als de dirigent van het orkest die ervoor zorgt dat de zaken voor elkaar komen.

De heer Van Leeuwen heeft ook nog een vraag gesteld over de rol van het College van Rijksadviseurs in het publiek opdrachtgeverschap. Het College is daar al bij betrokken. Ik zal de Kamer daarover informeren, opdat zij kan bezien of dit voldoende is of dat zij daarover nog extra vragen wil stellen.

Het zijn eigenlijk allemaal punten die ik in de beantwoording al naar voren had gebracht of waarvan ik dacht dat het een mening betrof. Ik ben zeker bereid om in tweede termijn nadere antwoorden te geven op mogelijke vragen.

De **voorzitter**: Ik zie dat alleen de heer Van Leeuwen behoefte heeft aan een tweede termijn.

□

De heer **Van Leeuwen** (SP): Ik dank de minister voor de beantwoording. Het was even trekken, maar de antwoorden kwamen toch. Ik heb gevraagd naar de termijn waarbinnen een verzoek tot opname in het register al dan niet gehonoreerd moet worden. Daarover krijgen wij nadere informatie. Het bevreemdt mij echter wel dat er dan nu al sprake is van een lex silencio positivo. Er is nog geen termijn, dat weet de minister nog niet, maar wij stellen wel vast dat als die termijn, welke dat ook moge zijn, er niet is, de inschrijving van rechtswege wordt geregeld. Dit lijkt mij voor de betrouwbaarheid van het register geen goede zaak. Daar heb ik uitgebreid bij stilgestaan in mijn eerste termijn. Het woord "beunhaas" schiet mij te binnen. Het lijkt mij slecht als het register op een of andere manier "vervuild" wordt, zowel voor de consument als voor de kwaliteit van de leefomgeving. Mede gezien het vertrouwen in de beroepsgroep en in het bureau architectenregister dat de minister constant uitspreekt, lijkt het me niet slim om op voorhand de lex silencio in te voeren. Daar ging mijn vraag over. Wat mij betreft is de lex silencio bij nader inzien niet van toepassing op het architectenregister. Ik houd daaraan vast, tenzij de minister gerede gronden heeft om aan te nemen dat er om de beroepsgroep te beschermen ontzettend getraineerd wordt met inschrijvingen. Ik heb die indruk voorlopig dus niet.

Dat wilde ik nog kwijt in de tweede termijn. Omdat ik geen derde termijn heb, dien ik de volgende motie in, maar misschien trek ik hem in na de beantwoording.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering besloten heeft, de lex silencio positivo alsnog van toepassing te verklaren op de inschrijving in het architectenregister;

van mening dat voorkomen moet worden dat er aan de betrouwbaarheid van het register getwijfeld kan worden;

Van Leeuwen

verzoekt de regering om bij nader inzien de lex silencio positivo niet van toepassing te verklaren op de inschrijving in het architectenregister,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Leeuwen. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 14 (32016).

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Waarom komt u vandaag toch weer terug op die lex silencio? Die is namelijk uitgebreid aan de orde geweest bij de invoering van deze wet. De minister van EZ heeft destijds expliciet aangegeven waarom de architectentitel uitgezonderd was: omdat het heel makkelijk was om de titelerkenning ongedaan te maken. De regering heeft hier dus al op geantwoord. Het is nog kortgeleden door de Kamer gekomen. Waarom dient u dan deze motie in?

De heer **Van Leeuwen** (SP): Om de reden die ik aangegeven heb. Het lijkt mij omslachtig en ook bureaucratisch om met doorhalingen te gaan werken. Dat kan natuurlijk wel, want als escape kunnen er altijd mensen uit het register verwijderd worden. De beslissing van EZ om ook het architectenregister onder die lex silencio te laten vallen is bovendien in een procedurevergadering genomen. Het is iets anders dan een vergunningaanvraag bij een gemeente waarbij de lex silencio geldt als de gemeente niet binnen een bepaalde termijn op de aanvraag antwoordt. Ik vind druk op de ketel prima, maar de betrouwbaarheid van het register acht ik van een veel hogere waarde. We moeten voorkomen dat het register enerzijds mensen bevat die helemaal door de screening gekomen zijn en anderzijds architecten, tuinbouwarchitecten et cetera die helaas ook op die lijst terecht gekomen zijn omdat de termijn met een uur overschreden was. Alleen maar om die schijn te voorkomen lijkt het me niet slim om er op voorhand van uit te gaan dat de ingeschrevenen bevoegd zijn. Mocht achteraf blijken dat die termijn niet werkt, dan komen we er daarna wel weer over te spreken.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kan de minister direct antwoorden?

□

Minister **Cramer**: Dank voor de inbreng van de heer Van Leeuwen. Ik zei in eerste termijn dat ik niet precies wist wat de termijn was van de lex silencio positivo, maar dat is zes weken. De vraag die ik schriftelijk zou beantwoorden, heb ik hiermee dus al beantwoord.
Dan nu het verschilpunt tussen de heer Van Leeuwen en mij en, aan haar inbreng te horen, ook tussen hem en mevrouw Vietsch. Er is inderdaad eerder over gesproken. Ik zie eigenlijk geen zwaarwegende argumenten waarom de lex silencio niet gewoon automatisch in kan gaan na het verstrijken van de termijn. Ik lees in de motie dat de heer Van Leeuwen de betrouwbaarheid van het register in twijfel trekt. Ik ben het daar niet mee eens en ik ontraad daarom deze motie. Ik zie geen zwaarwegende argumenten.

De **voorzitter**: Dan dank ik de minister voor haar beantwoording. We zijn hiermee gekomen aan het eind van de behandeling van dit wetsvoorstel.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Dan dank ik de minister voor haar beantwoording. We zijn hiermee gekomen aan het eind van de behandeling van dit wetsvoorstel.
De stemmingen over dit wetsvoorstel en de motie zijn volgende week dinsdag. En, dames en heren, de nota van wijziging moet dan natuurlijk wel ...

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Voorzitter.

De **voorzitter**: O, noemde ik de amendementen niet?

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Voorzitter. We hebben afgesproken dat het een amendement wordt met een termijn van zeven jaar en waarin het woord ″kunnen″ in de plaats komt van ″moet″.

De **voorzitter**: Ja. Stemming over het wetsvoorstel en natuurlijk de amendementen aanstaande dinsdag.

Sluiting 15.18 uur